

Марина ПАЛЬЧУК

ПОЗАБЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧИЛИЩА - ПРОБЛЕМА НЕ ЛИШЕ ЕКОНОМІЧНА, А Й ПСИХОЛОГО- ПЕДАГОГІЧНА

Сімферопольське вище професійне училище ресторанного сервісу і туризму (колишнє ВПУ № 27) з 1954 р. здійснює підготовку фахівців кулінарного профілю і забезпечує потребу у кваліфікованих робітничих кадрах не лише міста Сімферополя, а й усього Криму. Крім професійної підготовки майбутніх робітників, в училищі здійснюється навчання незайнятого населення, а також курсова підготовка та підвищення кваліфікації за такими професіями: *оператор безтарного зберігання сировини, дріжджовод, тістовод, кухар, кондитер, пекар, офіціант, бармен, буфетник, агент з організації туризму, кастелянша, черговий по поверху, покоївка*. Готують також робітничі кадри, молодших спеціалістів та фахівців сфери послуг з 2001 р. за ступеневою системою навчання. Училище є членом Асоціації працівників навчальних закладів туристичного і готельного профілю (у 2002 р. колектив ВПУ прийняли до Європейської асоціації професійних шкіл готельного і туристичного профілю).

Сьогодні нікому не потрібно пояснювати, в який складний час ми живемо. Державне фінансування складає приблизно 50 % від того, що необхідно для підтримки на відповідному рівні навчально-матеріальної бази, збереження кадрового потенці-

алу, забезпечення якості професійної освіти і при цьому не зупинятися на досягнутому, а постійно йти вперед.

Навчально-матеріальна база училища за останні десять років за рахунок держбюджету не поповнювалася, морально та фізично застаріла, зовсім не відповідала науково-освітнім потребам навчально-виховного та навчально-виробничого процесу. На цьому етапі проблема позабюджетної діяльності стала ключовою. В умовах гострої економічної кризи без додаткових джерел фінансування неможливо здійснювати підготовку майбутнього робітника як компетентного фахівця з високим освітнім та професійним рівнем, конкурентоспроможного на ринку праці, що зміг би організувати власну справу; робітника високого рівня кваліфікації з технологічно складних, наукоємних професій та спеціальностей, пов'язаних зі складною організацією праці.

Згідно з Указом Президента України від 08.05.1996 р. «Про основні напрями реформування професійно-технічної освіти в Україні» адміністрація училища активізувала роботу щодо пошуку та залучення додаткових джерел фінансування для подальшого розвитку навчального закладу шляхом розширення платних послуг, навчально-виробничої діяльності.

Перебудова господарського

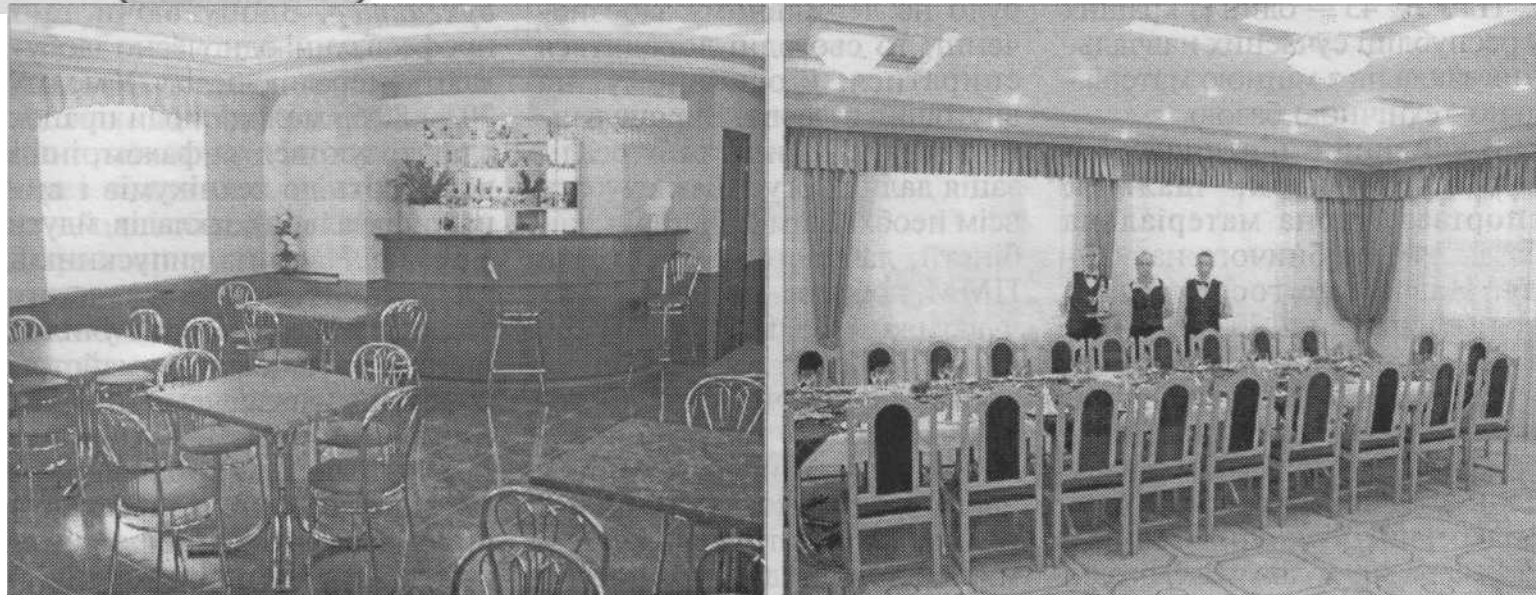
та соціального життя, розвиток ринкових відносин вимагали від кожного члена інженерно-педагогічного колективу зміни світогляду з використанням нових економічних методів виконання поставлених завдань, а адміністрації треба було зайнятися пошуком додаткових джерел фінансування. Проблема позабюджетної діяльності є проблемою не лише економічною, а й психолого-педагогічною. Адже ефективність позабюджетної діяльності здебільшого визначається не одним організатором інноваційного процесу, а активністю кожного члена педагогічного колективу.

Викладачам важко уявити себе в ролі це лише «того, хто сіє розумне і вічне», а й займається підприємництвом. У їхній уяві це є чимось недозволеним, навіть непристойним. Перехід до ринку потребує якнайшвидшої адаптації всього колективу до нових умов.

Кожний навчальний заклад обрав свій шлях вирішення цієї проблеми, але всі вони стикалися з негативним ставленням педагогічного колективу до таких радикальних змін. Такі зміни можливі лише за умови нормального соціально-психологічного клімату колективу.

Викладачам важливо було зрозуміти значущість позабюджетної діяльності не лише для збереження, а й для розвитку нашого училища, для продовження своєї професійної діяльності, а значить, не лише збереження заробітної плати, передбаченої бюджетом, а й отримання додаткового заробітку від участі в позабюджетній діяльності. Отже, цілі адміністрації та педагогічного колективу збіглися. Це дало змогу розробити концепцію позабюджетної діяльності педагогічного колективу та його участі в цій діяльності. Джерелами позабюджетної діяльності стали:

© М. Пальчук, 2003

Навчальні ресторан та банкетний зал нового навчально-виробничого комплексу

1. Організація виробничої практики і стажування учнів згідно зі статтею 53 Закону України «Про освіту».

2. Організація роботи учнівських виробничих ділянок.

3. Надання платних додаткових послуг населенню щодо проведення та обслуговування банкетів, фуршетів, прийомів.

4. Комплектування груп (при наборі), що навчаються не лише за кошти держбюджету, а й на контрактній основі. Це стало можливим завдяки конкурсу при вступі до училища.

5. Залучення спонсорської допомоги батьків, підприємств, фізичних осіб.

6. Курсова підготовка та перепідготовка незайнятого населення відповідно до заявок Республіканського центру зайня-

тості населення.

Правильна організація роботи, контроль та використання позабюджетних коштів дали змогу в короткі строки забезпечити добру навчально-матеріальну базу та висококваліфікований склад інженерно-педагогічних працівників.

Завдяки позабюджетній діяльності матеріально-технічна база значно оновлена. Створено сучасний навчально-виробничий комплекс загальною площею 800 м², до якого входить кухня, лабораторія кухарів, кухня-лабораторія кондитерів, пекарів, навчальний бар, навчальний ресторан, банкетний зал, кабінет організації обслуговування клієнтів. Увесь комплекс побудовано згідно з вимогами сучасного дизайну: меблі, освітлю-

вальні прилади, барна стійка, аксесуари підбрано в одному стилі. Обладнання, посуд, столові прилади для бару та ресторану гармонують із загальним інтер'єром приміщення.

Динаміка зростання додаткових джерел фінансування та поповнення бюджету училища останніми роками свідчать про те, що училище на правильному шляху, а адаптація інженерно-педагогічного колективу до ринкових відносин, залучення його до активної участі у позабюджетній діяльності дає добрі результати, які позитивно відбиваються на якості підготовки робітничих кадрів та молодших спеціалістів, конкурентоспроможних та потрібних на ринку праці.